

не е знаелъ гръцки. А послѣдното обстоятелство е било много важно, ако не и най-важното за единъ младъ човѣкъ отъ това врѣме. Даскалъ Райно дочулъ, че въ Сливенъ учителствувалъ *Антонъ*, току-що свършилъ учението си въ Цариградъ, и казалъ на мѣстнитѣ чорбаджии, че напуска учителството си въ Котелъ, за да иде въ Сливенъ при Антонъ и се учи при него „елински“. Именно това чакали тия чорбаджии, които, като крупни скотовѣдци на времето си, имали връзки съ Цариградъ и се нуждаели да дадатъ нуждното за това врѣме лустро, ако не на сами себе, то поне на поколѣнието си. Това е толкова по-важно, че тѣ имали вече прѣдъ себе си прѣсенъ примѣръ съ Стефанъ Богороди, сжщо родомъ отъ Котелъ, (ражданъ въ 1775 г., внукъ на Софроний, възпитаванъ по елински въ Букурещкото у-ще св. Сава, а установенъ въ Цариградъ между 1798—1798, отъ дѣто достига до видни отомански длѣжности).

И дѣйствително, котленскитѣ първенци, начело съ Хаджи Петъръ Хаджи Матеевъ (баща на видния бургаски гражданинъ, сжщо родомъ отъ Котелъ, Иванчо Хаджи Петровъ, покоенъ) повикватъ Антонъ отъ Сливенъ да учи дѣцата имъ „елиника“. Това било, казва се около 1812 г. (Тия данни черпимъ отъ цѣнната статия на Марко Балабановъ въ *Псп.* LXXI, стр. 321. Балабановъ се натъкналъ на Антоновото битие въ свързка съ единъ интересенъ фактъ, който ще изложимъ по-долу, и за справки около личността на сливенеца Антонъ се отнесълъ на врѣмето до Гавраилъ Кръстевичъ; тоя послѣдниятъ пише за сжщата цѣль на Хаджи Петръ Хаджи Матеевъ, който и дава долуизложенитѣ свѣдения за учителствуването на *Антонъ* въ Котелъ. Че *Антонъ* ще е отишълъ въ Котелъ между 1810 и 1812 г., но не по-късно отъ 1812 г., се види отъ обстоятелството, че тепърва слѣдъ отиването му тамъ се появила чумата, която пѣкъ, исторически е установено, върлувала въ Котелъ, Сливенъ и т. н. прѣзь 1812 год., тѣй нарѣченото „голѣмо чумово“.

Антонъ завелъ въ Котелъ и родителитѣ си. При него дошли и 4—5 момчета отъ Сливенъ, сжщо да се учатъ „елиника“. Чумата, обаче, тѣй се усилила, че Антонъ, въпрѣки взетитѣ отъ него мѣрки (устроилъ карантина въ самото у-ще, отъ дѣто ученицитѣ цѣль мѣсець не излизали и не се сношавали съ останалитѣ граждани), билъ принуденъ да затвори училището и да се върне въ Сливенъ (1812). Въ Котелъ, значи, едва ли е сключилъ година, или най-много двѣ отъ учителствуването си. Върналъ се е въ Сливенъ ведно съ родителитѣ си и съ нѣкои отъ котленскитѣ си ученици, между които самия Хаджи Петъръ Хаджи Матеевъ и Петъръ Беровъ (нарѣченъ по послѣ д-ръ Беронъ). Важното е още, че съ завръщането на Антонъ въ родния си градъ, при него е дошълъ да се учи и *Даскалъ Райно*.